

Motion om gratis mensskydd på skolorna i Svedala kommun

Det har nyligen kommit upp en historia i media om en flicka som lyckades samla in över 400 underskrifter i sin namninsamling för att införa mensskydd på toaletterna på hennes skola - Baraskolan. Mensskydd borde vara en självklarhet på varje skola, där barnen spenderar majoriteten av sin tid och det lätt kan uppstå en situation där mensens kommer utan förvarning.

Att det finns mensskydd att hämta hos skolsköterskan är inte hela lösningen, då det dels kan kännas obekvämt att behöva be om det av en vuxen, och dels ibland är så pass akut att barnet inte kan gå från toaletten och ställa sig att vänta utanför skolsköterskans mottagning. Det är inte heller alltid skolsköterskan är på plats, eller är ledig för att ta emot ett "drop-in" besök. Att fråga en vuxen tar emot för många barn och unga eftersom mensens tyvärr fortfarande omgärdas av tabun och skamkänslor, samtidigt som barn är beroende av att vuxenvärlden tillhandahåller de resurser barn behöver för att må bra och utvecklas. Därför måste mensskydd finnas tillgängligt på ett sätt som gör att barnen inte tvingas fråga runt. Det är ett sätt att respektera barnets integritet och kroppsliga autonomi. Det är en förhållandevis liten insats som ger enormt mervärde för barn och unga.

Även om det såklart är föräldrarnas ansvar i slutänden att se till att deras barn har mensskydd kan mensens komma utan förvarning, och då har barnet inte med sig skydd. Det finns barn som växer upp i familjer där ekonomin knappt räcker till mensskydd, där är det extra viktigt att ha tillgång till mensskydd på toaletterna i skolan.

[instagram.com/alskasvedala/](https://www.instagram.com/alskasvedala/)

www.alskasvedala.se

info@alskasvedala.se

[facebook.com/alskasvedala/](https://www.facebook.com/alskasvedala/)

Att det inte finns lagkrav eller nationella riktlinjer för mensskydd på skoltoaletterna hör inte till saken. I skollagens första kapitel står det att utbildningen ska ta hänsyn till barn och elevers olika behov, samt att skolan ska sträva efter att uppväga skillnader, tex sociala och ekonomiska, i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. För alla som har mens är mensskydd ett nödvändigt behov som måste finnas tillgängligt. Barnkonventionen är sedan 2020 lag i Sverige. Dess olika artiklar ger barn rätt till bästa möjliga hälsa, utveckling och en skälig levnadsstandard. Skolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig, barn och ungas egna åsikter ska tas i beaktning och deras bästa ska sättas i främsta rummet. I en resolution från FN:s råd för mänskliga rättigheter sammanfattas att alla som har mens måste ha tillgång till mensskydd samt kunskap om kroppen. WHO har tydligt argumenterat för att menshälsa är en viktig hälsofråga, inte enbart en fråga om hygien. För att följa detta behöver samhället möta de behov som kommer med mens.

Många skolor har infört gratis mensskydd på toaletter och i omklädesrum, och kommuner som Örebro, Östersund, Umeå, Smedjebacken och många fler har gjort offentliga inköp. Det finns rörelser som kämpar för barnens rättighet till mensskydd i skolan, och allt fler kommuner utreder detta. Att elever har skilda preferenser för mensskydd, vilket då skulle försvåra för skolan att erbjuda "rätt" mensskydd, är enkelt löst genom att både ha bindor och tamponger. Fler alternativ krävs inte för att ge tryggheten av att veta att det löser sig om mens skulle komma. Kostnaderna för ett sånt här införande är obetydliga, och hade lett till en viktig ståndpunkt gällande alla elevers rätt till en trygg skolmiljö, vilket i sin tur möjliggör en god undervisning. Att oroa sig över att få mens eller plötsligt få den när man inte har något mensskydd kan med stor sannolikhet påverka barn och ungas förmåga att koncentrera sig. Om alla vet att det finns mensskydd på toaletterna för den som behöver kan den oron stillas och fokus kan läggas på skoluppgifter istället. Det finns många praktiska lösningar för att minska risken för svinn, och då mensskydden redan finns i många andra kommuner är det knappast något som inte redan har lösts på andra ställen. Dessutom, är det verkligen en rimlig förklaring att de som behöver och gynnas av att det finns mensskydd ska bli utan för att det finns en risk att några andra tramsar med dem? Vi tar inte bort stolarna i klassrummen bara för att elever inte kan låta bli att gunga på dem, eller alla glödlampor om någon har sönder en, för vi behöver stolar och ljus precis som vi behöver mensskydd. Om mensskyddens syfte och nytta är tydligt förankrad hos eleverna tramsas det mindre. Tanken är inte att skolan ska tillhandahålla alla mensskydd en elev använder, utan täcka upp och erbjuda för de som behöver.

[instagram.com/alskasvedala/](https://www.instagram.com/alskasvedala/)

www.alskasvedala.se

info@alskasvedala.se

[facebook.com/alskasvedala/](https://www.facebook.com/alskasvedala/)

På grund av ovan angivna anledningar yrkar vi

- att Svedala kommun inför gratis mensskydd på alla grundskolor samt i gymnasieskolan.

Det är en grundläggande förutsättning, som kan öka skolnärvaro genom att menstruationen inte hindrar skolgången. Skolan är skyldig att väga upp för de olika behov barn har. Hälften av barnen har mens ibland, det bör vara en självklarhet att erbjuda mensskydd till de som behöver det.

Svedala 2026-05-26

Mats Bentmar (ÄS)

Peter Henriksson (ÄS)

Diana Makeia (ÄS)

[instagram.com/alskasvedala/](https://www.instagram.com/alskasvedala/)

www.alskasvedala.se

info@alskasvedala.se

[facebook.com/alskasvedala/](https://www.facebook.com/alskasvedala/)

